

Sygn. akt VIII U 63/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2017 r. w Gliwicach

sprawy S. K. (K.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o ustalenie kapitału początkowego

na skutek odwołania S. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 10 listopada 2016r. **nr** (...) -2016

z dnia 3 stycznia 2017r. **nr** (...) -2016

1. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 10 listopada 2016 roku i 3 stycznia 2017 roku w ten sposób, że ustala ubezpieczonemu kapitał początkowy z lat 1979-1988 i przyjmuje wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 163,16 %;

2. umarza postępowanie w przedmiocie uwzględnienia okresu od 1 maja 1997 roku do 31 grudnia 1998 roku jako okresu składkowego;

3. w pozostałej części oddala odwołania.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 63/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 listopada 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. ustalił ubezpieczonemu S. K. wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. w kwocie 226.234,14 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ZUS przyjął wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1980r. do 31 grudnia 1989r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału

początkowego wyniósł 158,11%. Do obliczenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął 32 lata, 3 miesiące i 3 dni (387 miesięcy) okresów składkowych liczonych współczynnikiem 1,3%.

Ubezpieczony odwołał się od powyższej decyzji, domagając się przeliczenia kapitału początkowego z uwzględnieniem zarobków za 1979r. oraz zaliczenia do okresów składkowych okresu od 1 maja 1997r. do 31 października 1998r. – zatrudnienie w Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w G. – od 1 listopada 1998r. do 31 grudnia 1998r. – zatrudnienie w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w G.. Ubezpieczony podniósł, że w zaskarżonej decyzji do ustalenia kapitału początkowego (...) Oddział w Z. przyjął okres 10 kolejnych lat kalendarzowych od 1 stycznia 1980r. do 31 grudnia 1989r., podczas gdy on wnioskował o uwzględnienie 10 lat kolejnych lat kalendarzowych od 1 stycznia 1979r. do 31 grudnia 1988r., gdyż jest to dla niego korzystniejsze. Wskazał, że w 1979r. pracował jako kierownik budowy w Kombinacie Budowlanym w G. i jego zarobki za ten rok znacznie przewyższały te z 1989r., które przyjął organ rentowy. Na dowód osiąganego wynagrodzenia w 1979r. przedstawił odpis notarialny legitymacji ubezpieczeniowej innego pracownika KB G., który pracował na tym samym co ubezpieczony stanowisku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko. (...) Oddział w Z. stwierdził, że nie ma podstaw prawnych do przyjęcia zarobków z legitymacji ubezpieczeniowej innego pracownika w celu ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego w 1979r.

Decyzją z dnia 3 stycznia 2017r. (...) Oddział w Z. ponownie ustalił ubezpieczonemu S. K. wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. – w kwocie 236.460,51 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ZUS przyjął wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1980r. do 31 grudnia 1989r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 158,10%. Do obliczenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął 33 lata, 11 miesięcy i 3 dni (407 miesięcy) okresów składkowych liczonych współczynnikiem 1,3%. Organ rentowy zaliczył zarobki ubezpieczonego z okresu zatrudnienia od 1 maja 1997r. do 31 października 1998r., natomiast za okres od 1 listopada 1998r. do 31 grudnia 1998r. przyjęto wynagrodzenie minimalne.

W odwołaniu ubezpieczony ponownie wniósł o przeliczenie kapitału początkowego z uwzględnieniem zarobków za 1979r. Nadto zarzucił organowi rentowemu błędne wyliczenie wysokości jego zarobków w 1985 i 1986r., które według dokumentów płacowych są wyższe niż przyjęte przez ZUS. Podniósł, że w 1985r. podstawa wymiaru składek wyniosła 519.759,00 zł, a nie 519.499,00 zł jak przyjął ZUS, natomiast w 1986r. wyniosła 638.990,00 zł, a nie 636.850,00 zł.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując dotychczasowe stanowisko.

Sąd połączył sprawy o sygn. akt VIII U 63/17 oraz VIII U 437/17 celem ich łącznego rozpoznania pod wspólną sygn. VIII U 63/17.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony S. K. urodził się (...)

W dniu 10 października 2016r. ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem 10 lat kalendarzowych, tj. lat 1979 – 1988.

Zaskarżoną decyzją z dnia 10 listopada 2016r. (...) Oddział w Z. ustalił ubezpieczonemu wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. w kwocie 226.234,14 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ZUS przyjął wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1980r. do 31 grudnia 1989r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 158,11%. Do obliczenia wartości kapitału początkowego (...) Oddział w Z. przyjął 32 lata, 3 miesiące i 3 dni (387 miesięcy) okresów składkowych liczonych współczynnikiem 1,3%. Z uwagi na brak dowodów płacowych (...) Oddział w Z. przyjął wynagrodzenia minimalne dla następujących okresów:

- od 17 lipca 1967r. do 14 października 1968r.,
- od 6 listopada 1968r. do 14 lutego 1970r.,
- od 16 lutego 1970r. do 20 września 1972r.,
- od 22 września 1972r. do 31 grudnia 1979r,

natomiast nie zaliczono do okresu składkowego okresu od 1 maja 1997r. do 31 grudnia 1998r. ze względu na brak dokumentów zatrudnienia.

Organ rentowy, po analizie zgłoszonych przez Ubezpieczonego w odwołaniu od decyzji z dnia 10 listopada 2016r. zastrzeżeń, dokonał korekty wysokości zarobków za 1986r. oraz zaliczył ubezpieczonemu wnioskowany przez niego okres składkowy od 1 maja 1997r. do 31 października 1998r. oraz okres od 1 listopada 1998r. do 31 grudnia 1998r., za który przyjął wynagrodzenie minimalne. Ponownie wyliczona wartość kapitału początkowego na dzień 1 stycznia 1999r. wyniosła 236.460,51 zł. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego ZUS przyjął wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych tj. od 1 stycznia 1980r. do 31 grudnia 1989r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 158,10%. Do obliczenia wartości kapitału początkowego ZUS przyjął 33 lata, 11 miesięcy i 3 dni (407 miesięcy) okresów składkowych liczonych współczynnikiem 1,3%.

Sąd ustalił, że ubezpieczony w okresie od 22 września 1972r. do 31 marca 1989r. był zatrudniony w Kombinacie Budowlanym w G.. Ustalono, że w okresie od 1 czerwca 1978r. do 31 stycznia 1980r. otrzymywał miesięczne wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 5.300 zł oraz premię wynoszącą 1.500 zł, co dawało łączne uposażenie wynoszące 6.800 zł. Od 1 lutego 1980r. stawka premii została zwiększona do kwoty 2.000 zł, przy jednoczesnym utrzymaniu pensji zasadniczej na dotychczasowym poziomie.

Sąd ustalił, że w 1985r. zarobki ubezpieczonego stanowiące podstawę wymiaru składek wyniosły 519.499,00 zł, natomiast w 1986r. 636.850,00 zł.

W oparciu o wynagrodzenie ubezpieczonego z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1979r. do 31 grudnia 1988r., Sąd ustalił, że wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ubezpieczonego wyniósł 163,16%.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta organu rentowego, akta osobowe i dokumentację placową ubezpieczonego z Kombinatu Budowlanego w G. oraz pisma organu rentowego z 23 października 2017r. (k.34).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania ubezpieczonego częściowo zasługują na uwzględnienie.

W niniejszej sprawie przedmiotem sporu jest wysokość kapitału początkowego ubezpieczonego.

W zaskarżonej decyzji z dnia 10 listopada 2016r. do ustalenia wysokości kapitału początkowego (...) Oddział w Z. przyjął wynagrodzenie z 10 lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1980r. do 31 grudnia 1989r., i uwzględnił ubezpieczonemu 32 lata 3 miesiące i 3 dni okresów składkowych (387 miesięcy), a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 158,11%. Odwołujący domagał się natomiast zaliczenia 10 kolejnych lat kalendarzowych od 1 stycznia 1979r. do 31 grudnia 1988r. oraz zaliczenia do okresów składkowych okresu od 1 maja 1997r. do 31 października 1998r. z tytułu zatrudnienia w Spółdzielni Mieszkaniowej im. (...) w G. oraz w Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w G. od 1 listopada 1998r. do 31 grudnia 1998r. Nadto kwestionował wyliczenia organu rentowego odnośnie jego wynagrodzenia osiągniętego w roku 1985 i 1986 – jego zdaniem w 1985r. podstawa wymiaru składek

wyniosła 519.759,00 zł, a nie 519.499,00 zł jak przyjął ZUS, natomiast w 1986r. wyniosła 638.990,00 zł, a nie 636.850,00 zł.

W zaskarżonej decyzji z dnia 3 stycznia 2017r. (...) Oddział w Z. zaliczył ubezpieczonemu do okresów składkowych żaden okres zatrudnienia w spółdzielniach mieszkaniowych, tj. od 1 maja 1997r. do 31 grudnia 1998r. Organ rentowy nie uwzględnił natomiast wynagrodzenia z 1979r. z uwagi na brak dokumentacji płacowej.

Emerytura dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r. obliczana jest na nowych zasadach, tj. zasadach wynikających z przepisów art. 24-26c ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 1383 ze zm.).

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy, podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zewidencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Ostatecznie – zgodnie z art. 26 ust. 1 – emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Na powyższy sposób wyliczenia emerytury bezpośrednio wpływa wysokość kapitału początkowego, ustalanego w oparciu o przepisy art. 173 i n. cytowanej wyżej ustawy emerytalno – rentowej.

Zgodnie z art. 173 ust. 1 ustawy dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy. Wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy (ust.3).

W myśl ust. 2 przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-3 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

Zgodnie z ar. 174 ust. 1 kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Sąd zwraca uwagę, że zgodnie z art. 173 ust. 3 wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie ustawy. Dlatego też do obliczenia kapitału początkowego zaliczają się okresy składkowe i nieskładkowe przebyte do dnia 31 grudnia 1998r.

Mając na względzie zebrany w sprawie materiał dowodowy, Sąd uznał, iż organ rentowy dokonując ustalenia kapitału początkowego powinien uwzględnić – zgodnie z wnioskiem odwołującego – wynagrodzenie z 10 kolejnych lat kalendarzowych od 1 stycznia 1979r. do 31 grudnia 1988r., gdyż jest to najkorzystniejszy dla ubezpieczonego wariant. Wprawdzie nie zachowała się szczegółowa dokumentacja płacowa ubezpieczonego z jego pracy w Kombinacie Budowlanym w G., jednakże w aktach osobowych znajdują się informacje, że w okresie od 1 czerwca 1978r. do 31 stycznia 1980r. (karta 47 a.o.) ubezpieczony otrzymywał miesięczne wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 5.300 zł oraz premię wynoszącą 1.500 zł, co dawało łączne uposażenie wynoszące 6.800 zł, natomiast od 1 lutego 1980r. stawka premii została zwiększona do kwoty 2.000 zł, przy jednoczesnym utrzymaniu pensji zasadniczej na dotychczasowym poziomie (karta 44 a.o.). W związku z powyższym Sąd uznał, że w roku 1979r. miesięczne wynagrodzenie odwołującego kształtowało się na poziomie 6.800 zł. Na tej podstawie możliwe było wyliczenie

rocznego wynagrodzenia ubezpieczonego z 1979r. (81.600 zł) potrzebnego do ustalenia kapitału początkowego z 10 lat kalendarzowych wnioskowanych przez ubezpieczonego, tj. lat 1979-1988. Sąd dokonał takich wyliczeń i przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wynoszący 163,16 %.

W związku z powyższym Sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. – zmienił w pkt 1 zaskarżone decyzje z dnia 10 listopada 2016 roku i 3 stycznia 2017 roku w ten sposób, że ustalił ubezpieczonemu S. K. kapitał początkowy z lat 1979-1988 i przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego w wysokości 163,16 %.

W związku z faktem, iż (...) Oddział w Z. w decyzji z dnia 3 stycznia 2017r. uwzględnił wniosek odwołującego dotyczący zaliczenia do okresów składkowych przy ustalaniu kapitału początkowego okresu zatrudnienia w spółdzielniach mieszkaniowych, tj. okresu od 1 maja 1997r. do 31 grudnia 1998r., Sąd na mocy art. 477¹³ k.p.c. umorzył w pkt. 3 wyroku postępowanie w tej części.

Sąd nie uwzględnił zarzutów odwołującego dotyczących błędnego przyjęcia przez (...) Oddział w Z. rocznego wynagrodzenia za rok 1985 i 1986. W 1985 roku ubezpieczony był zatrudniony w Kombinacie Budowlanym w G., (...) Przedsiębiorstwie (...), B. B.. W 1986 roku ubezpieczony był zatrudniony w Kombinacie Budowlanym w G., B. B.. Wynagrodzenia z Kombinatu Budowlanego w G. i (...) Przedsiębiorstwa (...) zostały przez ZUS uwzględnione jak w zaświadczeniach z kart 17, 21 akt ZUS. Korekta dotyczyła wynagrodzeń z B. B.. Pismem z dnia 23 października 2017r. organ rentowy wyjaśnił swoje wyliczenia, które nie budzą wątpliwości Sądu. (...) Oddział w Z. podał, że za rok 1985 dodano premię za (...) w kwocie 2.040 zł (kolumna 12, wiersz 1, k.23) oraz odjęto kwotę 2.300 zł (kolumna 18, wiersz 11, k.22 akt rentowych), ponieważ nie wskazano jakiego składnika wynagrodzenia dotyczy ta kwota. Z kolei za 1986r. odjęto premię za (...) w kwocie 2.040 zł (kolumna 12, wiersz 1, k.23 akt rentowych). Ponadto w tym roku w liście wypłat jest błąd rachunkowy. Prawidłowo wyliczona kwota po odjęciu premii z (...) wynosi 116.496 zł. W związku z powyższym za rok 1985 słusznie przyjęto wynagrodzenie w wysokości 519.499 zł, a za rok 1986 636.850 zł. Mając na uwadze powyższe Sąd – na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. – w pkt 3 oddalił w pozostałej części odwołania.

(-) SSO Patrycja Bogacińska – Piątek